

ГУСАКОВА АНАСТАСІЯ ЄВГЕНІВНА
СТУДЕНТКА ГР.БЕМ-919Д
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

КОБЕЛЄВА ТЕТЯНА ОЛЕКСАНДРІВНА
ДОКТОР ЕКОНОМІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ПЕРЕРВА ПЕТРО ГРИГОРОВИЧ
ДОКТОР ЕКОНОМІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ЗАХИСТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕКТРОННО-ЦИФРОВОГО ПІДПИСУ

Розвиток науки, техніки, культури є найважливішими показниками, яким приділяється велика увага в сучасному світі. Для їх поліпшення необхідні спеціальні умови, такі як правова охорона і відповідна оцінка інтелектуальної власності [1-20]. У Цивільному кодексі України зазначено, що інтелектуальна власність охороняється законом інтелектуальною діяльністю та засобами індивідуалізації юридичних осіб, товарів, послуг, творів і підприємств. Об'єкти інтелектуальної власності визнаються авторським правом і промисловою власністю. Охорона авторських прав набуває все більшої актуальності, особливо якщо враховувати простоту копіювання і незаконне використання твору автора. А щоб обидва вказані напрямки забезпечували безпеку об'єкта інтелектуальної власності, необхідно надати йому захисний атрибут. Цей атрибут повинен володіти наступними властивостями:

- а) входити до складу об'єкта інтелектуальної власності, оскільки його втрата зробить об'єкт незахищеним;
- б) бути пов'язаними з формою і змістом об'єкта інтелектуальної власності;
- в) бути прозорим (його можна однозначно трактувати як атрибут будь-якою особою) і бути доведеним (підтверджувати свої характеристики з використанням ставлення доступних та відомих процедур і методів).

Таким чином, охоронна ознака об'єкта інтелектуальної власності - це матеріально виражена властивість цього об'єкта або групи об'єктів, пов'язана з його формою і / або змістом, що дозволяє однозначно встановити походження об'єкта або групи об'єктів і визначити перелік операцій (функцій), які можуть бути з ним виконані. Такого роду захисним атрибутом може бути електронний цифровий підпис [1, 3, 9, 17].

Електронний підпис визначається як інформація в електронній формі, яка додається або іншим чином пов'язана з іншою інформацією в електронній формі (підписана інформація) і яка використовується для ідентифікації особи, яка підписує інформацію.

У ряді країн закон передбачає два види електронних підписів: простий і посилений. Проводиться розмежування між посиленим некваліфікованим електронним підписом і посиленим кваліфікованим електронним підписом. Простий електронний підпис - це комбінація пароля і логіна, що підтверджує формування електронного підпису конкретною особою. Посилений некваліфікований підпис виходить в результаті криптографічного перетворення інформації за допомогою електронного ключа. Він не тільки ідентифікує відправника, але і дозволяє виявити факт внесення будь-яких змін в електронний документ після моменту його підписання. Повідомлення або документ з некваліфікованим або простим електронним підписом може бути прирівняний до паперового документа, підписаного від руки, але тільки за попередньою угодою сторін і в особливих випадках, передбачених законом. Розширений кваліфікований електронний підпис, так само як і некваліфікований, формується в результаті криптографічного перетворення інформації за допомогою ключа електронного підпису [1, 6, 19]. Поряд з усіма ознаками некваліфікованого електронного підпису він повинен мати такі додаткові можливості:

- ключ перевірки електронного підпису вказується в кваліфікованому сертифікаті;

- для створення і перевірки електронного підпису використовуються засоби електронного підпису, які отримали підтвердження відповідності вимогам, встановленим відповідно до закону про електронний підпис [2, 5, 13].

Сертифікат ключа перевірки кваліфікованого електронного підпису полягає в тому, що він повинен бути виданий акредитованим центром сертифікації або довіреною особою акредитованого центру сертифікації. Інформація в електронній формі, підписана кваліфікованим електронним підписом, визнається електронним документом, який прирівнюється до паперового документа, підписаного власноручним підписом, крім випадків, коли законами або нормативними актами, прийнятими відповідно до законів, встановлено вимогу складати документ виключно на паперовому носії. всі сфери електронного документообігу і у відносинах з усіма державними органами поки не існують. Тому законодавство в різних випадках вимагає використання електронного підпису певного виду.

Електронний підпис необхідний в багатьох галузях і напрямках. Тому в багатьох випадках недостатньо використовувати тільки три його вище розглянуті види: простий, некваліфікований і кваліфікований підпис. Нові стандарти щодо видів електронного підпису потрібно створювати та ухвалювати. Електронний підпис рухається в напрямку його вдосконалення і

широкого застосування. Необхідно підлаштовуватися під зміни і пропонувати широкий спектр електронних підписів, щоб надати користувачеві саме той підпис, який він потім зможе використовувати і за допомогою якого він зможе захистити свою інтелектуальну власність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Казанкова О.Д., Бегичева С.В. Электронно-цифровая подпись как защитный атрибут объекта интеллектуальной собственности // Интеллектуальная собственность: от надежной защиты к эффективному управлению. Екатеринбург : Изд-во Урал. гос. экон. ун-та, 2015. С. 25-29.
2. Інтелектуальна власність: магістерський курс : підручник / П.Г.Перерва [та ін.] ; ред.: П.Г.Перерва, В.І.Борзенко, Т.О.Кобєлева ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : Планета-Прінт, 2019. 1002 с.
3. Kocziszky György, Somosi M. Veres, Kobieliava T. O. Reputational compliance. Дослідження та оптимізація економ. процесів «Оптимум–2017» : тр. 13-ї Міжнар. конф. Харків : НТУ «ХПІ», 2017. С. 140–143.
4. Pererva P., Kocziszky G., Veres M. Compliance program: tutorial. Kharkov: NTU «KhPI», 2019. 689 p.
5. Kocziszky G., Veres Somosi M., Kobieliava T.O. Compliance risk in the enterprise // Стратегії інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність "Форвард–2017": тр. 8-ї Міжнар. наук.-практ. Internet-конф. Харків : НТУ "ХПІ", 2017. С. 54-57.
6. Научные основы маркетинга инноваций : монография в 3 т. Том 3. / под. ред. С.Н.Ильяшенко. Сумы: ООО "Печатный дом "Папирус", 2013. 334 с.
7. Кобєлева Т.О. Комплаєнс-безпека промислового підприємства: теорія та методи : монографія. Харків : Планета-Прінт, 2020. 354с. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/54748>
8. Pererva, P., Kuchynskiy, V., Kobieliava, T., Kosenko, A., Maslak, O. (2021). Economic substantiation of outsourcing the information technologies and logistic services in the intellectual and innovative activities of an enterprise. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies, 4 (13 (112)), 6–14. doi: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2021.239164>
9. Кобєлева Т.О., Марчук Л.С. Методи оцінювання ефективності реклами та її впливу на споживачів // Вісник НТУ "ХПІ": Харків : НТУ "ХПІ". 2015. № 25. С.79-84.
10. Pererva P.G., Kobieliava T.O., Tkachova, N.P., Tkachov M.M., Diachenko T.A. Management of relations with enterprise stakeholders based on value approach // Problems and Perspectives in Management. 2021. Vol.19, Iss.1. P.24-38.
11. Kosenko O.P., Kobieliava T.O., Tkacheva N.P. Monitoring the commercial potential of intellectual property // Scientific bulletin of Polissia. 2017. №1, ч.2. С.140-145.
12. Kobeleva T., Pererva P., Tovazhnyanskiy V., Gladenko I. Antikrizisnyy monitoring of finansovo-ekonomicheskikh indexes of work of enterprise // Business Studies. Miskolc: Miskolz University Press. 2010. Volume 7. №2. S.71-183.

13. Kobieliava T.O., Pererva P.G., Kuchinskyi V.A., Garmash S.V., Danko, T.V. Ensuring the Sustainable Development of an Industrial Enterprise on the Principle of Compliance-Safety // Studies of Applied Economics. Spec. Iss. : Innovation in the Economy and Society of the Digital Age. 2021. Vol. 39, № 5. 11 p. <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53819>
14. Товажнянський В.Л., Перерва П.Г., Кобелева Т.А. Попередження кризових явищ на підприємстві засобами санації та реструктуризації // Вісник НТУ "ХПІ": зб. наук. пр. Харків : НТУ "ХПІ", 2015. № 60 (1169). С. 78-81.
15. Kocziszky György, Pererva P.G., Szakaly D., Somosi Veres M. Technology transfer. Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI», 2012. 668 p.
16. Гончарова Н.П., Перерва П.Г., Яковлев А.И. Маркетинг инновационного процесса. К.: ВИРА-Р, 1998. 267с.
17. Грабченко А.И., Смолоник Р.Ф., Перерва П.Г. Основы маркетинга высоких технологий: Учебное пособие, Харьков: ХГПУ, 1999.- 242с.
18. Перерва П.Г. Самомаркетинг менеджера и бизнесмена. Ростов н/Д: Феникс, 2003. 592 с.
19. Перерва П.Г. Управління маркетингом на машинобудівному підприємстві // Навч.посібник для інж.-техн.вузів. Харків: «Основа», 1993. 288с.
20. Перерва, П.Г., Нагі С., Кобелева Т.О. Оцінка впливу інноваційної, інвестиційної та маркетингової політики підприємства на рівень конкурентоспроможності // Вісник НТУ «ХПІ(екон.науки) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. № 15 (1291). С. 89-94.